

Herko Páter

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-uteza 7. szám.

Vychádza každú nedeľu.
Jednotlivé číslo 8 kr.

Predplatná cena :
na celý rok 2 zl., na pol roka 1 zl.

Smerujúci sa susedia.

Jožko Ludák: Zdrav buď; ja veru vo vážnosti mám križ; a to sa mi veru nepáči, keď na môjho Ježiša jordáni strielajú. — Tu veru už musíme dačo vymysleť.

Miško Ludák: Veru hej, ale čím skorej.

Prosíme, ba neústupne žiadame, aby v každom kat. kruhu a hostinci „Herko Páter“ slovenský sme mohli čítať.

Krátke deje.

Počali rozmýšľať
Mameluckí páni,
Že len sebevoľne
Si naložia s nami.

A či to oni už
Aj nedokázali,
Keď oh proti vôli
S nami nakladali?!

Vlaňajšom oklobri
Zákony zaviedli,
Prv ale voličom
O tom nič nešuchli.

My sme sa usniesli,
Že ústavnou cestou
Chceme to premeniť
S kresťanskou smelosťou.

A k tomu noviny
Sme si založili,
Hej tiež i ľudovú
Stranu utvorili.

Lenže jako oni
Proti nám bojujú
Príklady Stupavy,
Nitry dokazujú.

Utláčajú veru
Hej i ľudovú tlač;
Či-že čaká na nás
Iné, než smutný plač!?

Ešte i to vraví
Ministerpredseda,
Že sme nebezpeční;
Vezne to na seba??

Nech ale nám povie
Aspoň vec len jednu,
Kde sme my činili
Z pekelského judu?

Dovčul bol ľud dobrý,
Bo ho liberáli
Za nosom vodili,
A on bol dosť slabý.

Tú radu poslúchal,
Ktorú mu dávali;
Včul ale so sebou
To už nedovolí.

A preto hej ten ľud
Veriaci ubohý
Nič dobrého nemá;
Blaženost je v nohy!

Už bol tu i sviatok sv. Štefana v tisícročnej pamiatki zaujatia uhorskej krajiny; drieňnych pár sto rokov je tomu, čo on našej vlasti vieru i cirkev katolícku nám založil. Nevďačný národ ale všelijakým trochárom vystavil sochy, sv. Štefanovi ale, tomu najväčšiemu dobrodincovi svojmu jej ešte nedoprial.

Hja, doista zato, lebo bol svätým, a nie obrezaný, abo zednár a liberál.

Noviny s nápadnými pismenami uvedomujú obecnosť, kde kto letuje, kedy odišiel a kedy príde. Letovať a postávať nenie vec ťažká, tým menej chválibná.

Ba naopak, práve tí by mali byť vychválení, ktorí navzdor teplu doma ostanú, a i letnie dni v statočnej práci prekonajú.

Svobodnomyselnosť sa hrozno oborila proti nám. Každú chvíľu je buďto vyšetrovanie, buďto odsúdenie.

Keby sa len zločiny tak hrozne prenasledovali po celom svete, dobre by bolo.

165 židovských kandidátov do snemovne sa už prihlásilo u baróna Bánffyho.

Len 165 kusov?

Prečo ale nechce pán Bánffy samých židov? Aby iných ani nebolo. V tomto páde by aspoň krajina Marianska mohla byť nazvaná krajinou židovskou. Z povďačnosti by už len spravili tí páni Bánffyho za dozoreu izieb v tej novej snemovni.

Gróf Štefan Széchényi veľmi odporoval, aby židia sa neemancipovali, lebo vraj neskôr kto emancipuje nás.

A jako je to, že predsa len žida poverili Ludovika Docelesa, aby v básni schvaľoval toho výborného pána.

Pán Kronavetter demokratický to vyslanec rakúsky, prišiel do Judapeštu a držal proti Luegerovi prednášku.

Nám by sa to o veľa viacej bolo páčilo, keby on o tom bol prednášku držal, že je to náramná bezočivosť, žiadost zvýšenie kvóty.

Že je výstava v prenajme, a že je k nej pripojený dom verejný (necudnosti), to je jej viac na škodu, nežli všetko špintanie Luegera.

Vláda — ponevác vo Varíne nechceli četníci pukať ostro na ľud — na to prišla, že k tomu cieľu bude potrebné četníctvo krivonosé a dvojľavonohé.

Len nech si potom títo panáci pozor dajú, aby ich pukačky nazad nevypálili.

Dakofkých novinkárov policaji trochu posácali. Hm bolo to škrekú! Vajgešrí!

Keď ale poriadnych voličov sáču sem-tam a hatia ich četníci v užívani práva volebného, vtedy ich khóšerové listy mlčia a ticho sú, jak rak vo vode.

Že medzi ruthenmi nenie antisemitismus, sa vystatujú pháni novinkári krivonosí.

Oh nemámte sa moji páni, čo mlči, to preto nemá zvoniec nad sebou potiahnutý.

Pride ešte čas, keď uvidíte, že od jedneho konca po druhý kraj v celej krajine je rozšírený antisemitismus.

O antisemitických škandáloch písaly jednúe kóšerové noviny.

A veď teraz, keď už antisemiti panujú vo Viedni, to je strach jako sa chovajú v menšine sa nachádzajúci semiti.

Toto ale je dľa krivonosých celkom v poriadku.

Hja sedliaku, to je už čo inšie.

Vinny pripad.

Pán Iéo Ošker statočne mal pod klobúkom, keď domov pospiechal, mimo mostu šiol a vpadol do kaluže.

Ztadiaľ sa ťažko vychápal, a si myslel, že je už v posteli, a veď on len na moste ležal.

Zaby krkaly, on ale takto odpovedal:

No, pani svokra, buďte len ticho, či nevidíte, že som si už ľahnul.

Otvorený list.

V Mokrej, 26. augusta 1894.

Čtený phán Redaktorko!

Šťastlivo shme dhomov prišli po žheleznici, a odh šthacie až dho našej dediny shú ešte 2 hodiny phešky ísth, thak sme shi e fhiaker nhajali, a v phol cheste hlen raz sme sha šťastlivo pre-kotili dho phríkopy.

Mne sha chvála Jhehovi nhič nestalo, hlen mhój grófsky nhos mhi trochu phorazilo; mhój phán rhebe, then už trochu vhaie phožehnanía pre-khoteného obshiahol, lhebo sha mhu hlen jhedno rhebro šťastlivo zlomhilo.

A phoneváč shi z khoča e kholeso thiež krky vykhrútilo, mhuseli sme phešky dhomov íst.

Mhoja Shárilebn keď mha videla, že shom chelý zakhrvavený, nadhávala mhi e lhump shi, e mhesúge shi, e khujon shi; dhozaista shi sa bhil

v Ós-Budavári s thurkami zha thie phekné šikse (dievčence) cho shú tham, a thie tha dobre nhamastily, a včul hovoríš, že vhas khoč phrekothil.

Gott über de Welt! Dho tha tho zbalamhútil, že su e phekné šikse af Ós-Budavár?

A Shárka moja mi dhonese e judapeštanské nhoviny, v khtorých tho stojí.

Shom shi ich aj jha phrečital a skhoro mha ehert uehytil odh zlosti, keď shom ehital e článok o phrocesii v Bhelohrade, khtorú tham e dhobry khatolicky bhiskup Steiner odbhavoval, a že tham mhoe „Nhépphártu“ bholo prithomného, a phoneváč tham žhandári nemhali žiadnej práci, a thá slávnosth nhebola sphojená so vhašou sv. Stefanskou v Judaphešti, mhóže skhoro žhidov e šlhak hádzat odh jhedu.

Phothom ich ešte jheduje, že pho phrocesii bhol e vhelký bhanket u bhiskupa Steinera, a že tham bholi medzi inhými aj phisari od nhoviniek ľudových!

Thí thruláci mhyslia, že then, cho do noviniek phíše, že tho je e phes!

Ludia shú u nich hlen: Haas, Deutš, Hirš, Chmulo Goldstein atd.

Vherte mi, phán rhedaktorko, kheby thí vsetci bholi mhusedi íst z toho bhanketu tak, jhak od Bhánffyho íšli thí všelijaklí nhovinkhárski škra-báci stou brehovou žheleznicou, cho sha íhm úšmek, anhi jhedny judapeštanské noviny by proti tomu nhič neboly mhaly.

Phekny phozdrav od všetských z chelej khile, a vham, phán rhedaktorko, nha vedhomie dhávam, že 8. sheptembra chelá naša osada v bandheriume vhyrukuje.

Vhás phonížený

Štojmo Phinkhas,
khaplán židovskhý.

Paprikový jazyk.

Myslíte si, pán barón, ešte hento nemluvniatko len 10 týždňov má a už sa usmieva!
 — Nenie to možné; a kedy sa smialo prvý krát?
 — Vtedy, keď pána baróna jazdiť videlo.

Pravdomluvný Fráter.

Uzemie banátske je také, jako dobrí básnik: úrodné.

Dobrá karta je také, jako planý žiak; vyhodí ju.

Učieť je také, jako krivá cesta: vyrovnanie potrebné.

Zlodej je také, jako vďačne videný hosť: zdržajú ho.

Reč rozvážlivého človeka je také, jako ťažké jedlo v žalúdku: dlho tréi v mozgoch.

Rozdiel medzi pohanom a židom je také: jako medzi celým a ošúpaným jablkom.

Kniha je také, jako ústa: otvára sa.

Reč falošníka je také, jako cukor: sladká.

Kniha pozemková (gruntová) je také, jako mnohé ženy: neukrýva tajomstvá.

Dobrý fajčiar je také, jako komín: neprestajne kúri.

Mnohí krajčieri to musia činiť, čo fiškáli: práva vešať ľudom na krky.

Hepp Icigové dobré žiadosti.

Nech ťa thak o zhem uderia, abhy pho thebe zhem omahovaná zhostala.

Nech je thvoja sphravodlivosť thaká rovnhá, jhako nos väčšej čiastky židhov.

Nhemaj phatróna, a phythaj fharu dhobrú.

Nech je tvoje šťastie tak dlhé, koľká je statočnosť a pravdomlunosť dhaktorého liberála.

Zhostaň hiberálom, a nech také odmena čaká nha theba, jako sha odmheňujú cirkhevné zásluhy.

Kusy zrkadla.

Dobre by bolo, keby každý človek vedel udat príčinu toho, prečo na koho hlasuje; lenže to učiniť najmien by boli v stave tí, ktorí najvýbornejší zástoj hrajú.

Čím viac ideš za pokojom svojho srdca; tým istejšie ho nenajdeš.

Kto bije ženu, je podobný mlynárskemu tovaršovi, ktorý bije vrecá múčene; čo je v nich dobrého, to vonak strečkuje; čo je ale v nich zlého, to sa ešte lepšie drží v nich.

Lenže i to je pravda: že dobrý muž, zlá žena; — a zlý muž, dobrá žena.

Neraz viac pohne jedna slza, nežli dlhé nariekanie.

Poveď o volakom, že je on opravdivý žid; viac ani nemusíš, to dostačí úplne.

Každá parlamentárna strana hovorí: že jej heslom je, šťastnou spraviť vlasť.

Len škoda, že keď sa vyšvihne na stolec panovania, každá si myslí, že blaho vlasti pri nej sa začína.

Židovská politika v Madarorságu.

Pán Hicig Novinkhár: Nha svätú hlásku nášho Jehovy vás prhosím, phán Eudák, nebhantujthe the-raz thohotho človička, lhebo však kheby humrel, mhdolí sa, hneď bhy spasený bol.
 No, všakh phráve jeho mhdolitba sha mhi nhefúbi. Neech jhe thedha radši spasený.

—> Anekdoty Herkó Pátra. <—

Dvaja vandrovni.

Z Nemecka prišli jedné dvaja pocestní do kláštora beekovského za oných časov.

Veľmi dobre sa im tam ľúbilo.

Nijako nechceli na javo svoju vôľu a chuť dať, že by i ďalej mali už raz sa pohnúť; a veď už pol roka uplynulo tomu, že sa tam oni usídlili a vyjedali dosť chudobný kláštor.

Opýtali sa tedy svojho pána kvardiana, čo si majú počať!

On im následovnú radu dal:

Dobre viete, že zlí duchovia sú dvojaki; jedni sa dajú vyhnať len v mene Pána; iní ale zas jedine skrze pôst a modlitbu.

Ponevác tito dvajak predôslým nepatria, pravdepodobne ich k poslednejším musíme rátať.

Františkáni poslúchli, a tú radu nasledovali; na druhý a na tretí deň nedali nič na stôl, čo tak mrzelo tých dvoch bezočivých panákov, že už v deň tretí sa preč odklúdlili.

Roztržitý.

Učiteľ: Príde k holičovi, chce si dať vlasy strihať, sadne si a zvolá:

Astrikury, ale je tu zima! Dovoľte, bych mohol si klobúk na hlavu položiť.

Lstivý španielčan.

V Perue bolo pred tým v obyčaji, že razom i viac otrokov bolo zabitých, jestli umrel panovník, aby mu mal na druhom svete kto slúžiť.

Jedon španielčan, ktorý na jedno oko slepý bol, náhodou sa dostal do zajatia do Peruy a bol medzi otrokov panovníka vziaty.

Nezadlho zomrel panovník, a medzi zabít sa mavších bol i poloslepý španielčan vybraný.

Keď sa on dozvedel o tom, ako ho chcú poctiť, takto oslovil starcov zdejších: Každý v takom stave sa zjaví na druhom svete, v jakom sa on tu na zemi nachádza.

Ja ale som slepý; nesluší sa tedy, aby taký špatný sluha obchádzal nášho panovníka i na druhom svete.

Slušilo by sa, aby k tomu cieľu celkom zdravý človek bol vyvolený!

Starci uznali jeho mudrovanie za pravé a oprávnené; a preto bárs i na škodu druhého, podarilo sa mu oslobodiť svoju kožu.

B e s e d n i c a.

Liberálny Farár.

Jančo Juló na Myjave,

Čo-že sa mu stalo hlave?

Vystúpiť za ablegáta

Do liberálneho blata?!

Nuž, a slovo Krista nič nemie u teba?

Milšie ti je peklo, nežli prikaz z neba?

Hľadáš kanonictvo, na krky retiazku?

A preto sta medveď tančíš, dávaš packu?

Môžeš tančiť, môžeš, nech celý svet vidí,

Ze Julko, cirkevný sobáš nenávidí,

Ze ostatní kňazi sú sprostí chudáci,

Keď ich krk poslušno jármo Krista vláči.

Kdežto liberálny Farár Jančo píše,

Ze on veru stojí (ba driape sa!) vyššie.

Netreba mu kríza, on len jedon pozná:

Ten malý zo zlata, čo na prsiach nosia.

No že nó! len pozor pán Farár liberál,

By sa v tom driapaníu krk vám nevihegal!

Bozzay Mavric.

Figliarsky Kóbileben.

Do hostinea idie Kóbi, aby sa tam naobedoval. Aknáhle si sadne ku stolu, pristúpi k nemu pivničník a následovne ho osloví:

Čím môžem vám slúžiť?

Khóbi: Ahle prosím, mhohol bhyeh thu zha mhoje pheniaze obedh dhostať?

Pivničník: A prečo nie? Nech sa páči vám, rozkázat si dačo. Máme ryžu (rais), halušky s polievkou.

Khóbi: Doneste mi tedy polievku s ryžou.

Pivničník: Rozkázete si snád hovädzú pečienku?

Khóbi: Nie, lež mi doneste tefaciny!

— Aké víno mám vám doniesť, biele, ači červené; nové, ači staré; tuhé, ači slabé; vo flaši, ači len v pohári?

— Z červeného päť decov, a z bieleho nie mien.

— Čo si žiadate, ľadveničekovú, kapúnovú, ači hovädzú pečienku?

Smutní víťazi snemovne.

Fraňo Kossuth: Vládni panáci zo 48-roku, na pravo!!

— Doneste mi jednu porciu pečienky a pol kapúna.

Keď to všetko zpratal a za zuby postrkal, takto prehovoril :

Máthe ešte dačo od cesta a ovocie volajaké?

— Hej! máme palačinky, maliny a hrozno.

— Dhoneste mhi theda 24 khúskov z palačiek, a jednu porciu z malín.

A keď pán Khóbi to všetko za zuby postrkal, a jednu cigaru „nobles“ vykúril a jej dym cez nos povypúšťal, zvolal víťazne s namasteným hrdlom tak, že celý dom hučal od toho :

„Phlatím!“

Pivničník sa zjavil, a počne rátať :

Polievka 6, chlieb 9, tefacína 54, dva pol litre vína 1 zl. atď. . . . slovom, všetko dohromady vyšlo na 2 zl. 27 kr.

Účet predložil pánu Khóbimu a čaká na peniaze. Pán Khóbi ani nepozre naňho, lež vylepí na stól jedon desať haliernik.

— Pane, čo chcete s týmto?

— Zha obhed phlatíťh.

— Lenže obed stojí 2 zlaté aj 27 krajciarov, a vy miesto toho desať haliernik kladete na stól, kto to videl?

— Jha ale nemám viac pheňazi, môžhete ma phrevizitirovaťh!

— Vtedy na čo ste sem prišol, keď peňazi nemáte. Čo mňa mámite?!

— Jha vñas nemámhim, anhi shom vñas neokhlamal; jha som sha thotižto vñas phýthal, či bhyeh dhostal zha mhoje pheniaze obhed, a vhy ste odphovedal, žhe hej! Nho thu mháte tie mhoje pheniaze, jha vhiac anhi phol khrajciara nhemám.

— Vidím, že si s vami nedám rady, vy máte taký dlhý ale aj krivý a figliarsky rozum, jako je váš nos; tu máte zlatovku, a idte do susedného hostinea, a urobte si ten špás žartový i tam.

— Tho už nheurhobím, phonevác mha užh tham včehera vyhodili.

J. N. I.

Žartová obrázková hádka.

Ukáž mi mladika, — Ktorý drží psíka!

(Kde je?)

Upozornenie!

S úctou uvedomujeme ct. obecnosť, že

Velký obrázkový Ľudový Kalendár Herkó Pátra

už začiatkom septembra vŕnde z tlače.

Veľmi zaujímavého obsahu bude; obrazy budú celkom nové. Utešené rozprávky budú v ňom, rozličné žarty, polozenie ľudovej strany obmalované, veršiky.

Úctive prosíme ct. priateľov, aby toto dielo v tých najvyšších krúhoch v záujme ľudového presvedčenia rozširovali.

Cena 30 krajciarov.

Odkazy Redakcie.

Pobedim. Kritika je ľahšia, nežli práca; hovorí sa, že prázdny sud najviac hucí. To by ale všetko nič nebolo. Lenže mne v ľúbkavom verši chvalospev poslať, a v tom istom čase ma pred majiteľom noviniek zacerňovať; čo je tu k mysleniu? To na beztranný rozsúdok ponechávame. Kto sa cíti schopnejším a súcejším odo mňa, ja moje miesto pri slov. Herkó Pátre hocikedy mu prepustím. Ináč pokoj, moja trepezlivá láska zaokryje všetky listivostné útoky, ktoré sa za chrbátom potajomne stávajú.

Vysokohorský. Srdečné vďaky za vašu láskavú podporu. Tak treba, redaktora podporou oduševňovať a noviny soslilňovať, to je viac hodné, nežli všetky márne do povetria vypustené kritiky. S Bohom.

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

Julo Markoš.

Hlavný pracovník: **Napoleon Janda.**

Putovanie do LURDU.

V posledných rokoch, aj vlni viac sto duší putovalo do Lurdu. Cesta je veľmi lacná, keď sa ich viac sobere do spoločnosti, pretože sa prajnejšie postúpenia obsiahnu, je i príjemnejšie a poučnejšie viacerým spolu cestovať.

Ktorí sa vlni súčasťni na púte a videli dušnú vznešenosť kajúcich a ich oduševnenosť vtedy, keď z očí do očí videli, jako prišlo k zraku už od rokov slepé dievča. a ono od radosti zvislo; chromí a kriví poodhadzovali palice a barly a medzi ostatnými zvelebovali Boha vo všetkých rečách sveta a patrónku toho pútnického miesta; opätujem kto tieto udalosti videl, a bol ich očitým svedkom, ten s radosťou a vďačne sa rozpamätá na ne a si žiada to miesto sväte znovu navštíviť.

A preto z čiastky tí, ktorí sa už v minulosti súčasťni, ale i budúce účasť cheú vziať, z čiastky, ktorí len teraz cheú putovať, slovom viaceri žiadali usriadenie takého pútu; s veľmi prajnými podmienkami sa nám podarilo previesť, aby ten pút sa stal pod ochranou jedného pastiera **25 sept. 1896.**

A síce tak, že v Budapešti jeho osvietenosť bude sv. omšu slúžiť a po jeho kázni sa pohnú pútnici k východnej stanici, odtiaľ ale na vlaku sa dotknú následovné uhorské mestá; Sz.-Fehérvár, N.-Kaniža, potom ale Pragerhof, Cormons, Udine, Venedig, Verona, Majland, Genova, San Reino Nizza, Toulon, Marseille, Tarbes, konečne sa dorazí do Lurdu.

5 dní zostaneme v Lurde, **9. októbra** ale sa navrátime.

Útraty púťové:

Za železničnú cestu sem i tam, za bydllo na statiách, na furmanku, na loď, slovom za úplne zaopatrenie sem i tam:

I. trieda: 240 zl.

II. trieda: 180 zl.

III. trieda: 105 zl.

Postojíme na následovných staniách:

a) V Majlande	1 deň ta,	a 1 deň sem
b) V Nizze	1 " " "	1 " "
c) Marseille	1 " " "	0 " "
d) Lurd	5 " " "	0 " "
e) Venedig	1 " " "	0 " "

Ktorí cheú účasťni býť na tomto putovaní, nech uám sdedia svoj umysel do **31. augusta 1896.**; spolu ale vopred nech nám dajú 50 zl. na nápis Ivána Besseditsa, čo zastupcu spolku podujateľského internacionalného na cestovanie, do Budapešti Kalvin-tér 4. sz. I. em. 7. kde sa opoved dá i na iné otázky na cestu sa vztáhujúce. S úctou

Sporiadateľstvo.